

A burzsoázia és a cárizmus

A politikai kormányzásból még kiszorított, de a gazdasági életben egyre döntőbb erőt jelentő burzsoázia Oroszországban sohasem játszott forradalmi szerepet. Reakcióságát a néptömegektől való féltelme, a cári rendszer iránti hódolata, a nagybirtokos osztályal való összefonódása és a vele mindenáron megegyezés szelleme határozta meg.

Az orosz burzsoáziának két pártja volt, amelyek az 1905-ös forradalom után alakultak meg. A reakciós nagyburzsoázia pártja az Október 17-i Szövetség volt, vagy egyszerűen oktobrista párt. Politikai ideálja a korlátozott választójogon alapuló kétkamarás alkotmányos monarchia. Mindenáron átmenteni a nagybirtokrendszert, az üzemekben megőrizni a tőkés kizárólagos hatalmát. E pártot a nagytőkés érdekeit képviselő Gucskov vezette. A burzsoázia másik pártja az ún. alkotmányos-demokrata párt, majd később a népi szabadság pártja, de közismert nevén kadet párt. Főleg a városi közép- és kisburzsoáziából, a jörfizetett, liberális nézeteket valló felsőbb értelmiségből rekrutálódott. A kadetpárt mindig a lavírozás, a hangzatos szövegek politikáját alkalmazta. Ez a párt is az alkotmányos monarchia híve volt, de hangoztatta, ugyan nem harcolt érte, az általános választójogot, alkotmányozó gyűlést. A földkérdésben a nagybirtok számára kedvező korlátozott mértékben végrehajtandó — megváltás alapján álló parcellázás mellett foglalt állást. E párt vezetője Miljukov, a moszkvai egyetem történelem professzora volt.

Az imperialista háború kirobbanásakor a burzsoázia — féltelme minden, a cárizmusra eléjtett megjegyzést — valamennyi pártja, csoportja egy emberként sorakozott fel a Romanov dinasztia mögé. A háború támogatása és a nagyobb profitszerzés érdekében létrehozták a hadipari bizottságokat. Így több mint 1300 üzemet egyesítettek. E szervezetnek feladatába tartozott a hadimegrendelések elosztása a vállalatok között. Társadalmi, politikai funkciója az volt, hogy bevonja a mérnököket, technikusokat és a munkásokat a háborús termelés fokozásába, s gyengítse ezzel is az osztály-küzdelmeket. A tőkés szorgalmazták a lőszergyártást, mivel ez a leggyorsabban jövedelmező üzletben bizonyult. A nagytőkés 80—250 százalékos haszonnal bonyolították le a vállalkozásaikat.

A burzsoázia másik, a háború alatt létrehozott szerve a Zemsztnok és Városok Szövetsége volt. E szervezet főleg a sebesültek ápolásával, illetve a hadfelszerelések beszerzésével foglalkozott. A cárizmus kénytelen volt a szervek tevékenységét eltűrni.

A burzsoáziát nem elégítette ki a cári kormány politikája és követelte a nemzeti bizalom kormányának létrehozását. Az új kormányba a burzsoa pártok képviselőinek vezetőit kívánták bevonni, s új alapokon akarták meg egyezni a cári rendszerrel.

A cárizmus mögött álló legreakciósabb erők a Duma (országgyűlés) ülésének felfüggesztésével válaszul. Kilátásba helyezték a burzsoa szervezetek feloszlását, katonai diktatúra bevezetését.

Az Antant hatalmak aggóva figyelték a különbékére való törekvéseket. Oroszország külföldi adóssága 7,5 milliárd rubel, s csak a hadügyminisztérium megrendelése 3,2 milliárd rubel volt. Az angol és francia nagyköveteleket bátorították a burzsoa körököt határozottabb lépésre. E burzsoa körök 1916 végére előkészítették a palotaforradalmat, 1916 december végén Jaszupov herceg palotájában meggyilkolták Raszputyint. Ezután is arra gondoltak, hogy II. Miklós cárral megegyezhetnek. Majd amikor világossá vált, hogy ez megvalósíthatatlan, határozották el új cár trónraültetését, hogy megelőzzék és útját állják a forradalomnak, és megmentsek a monarchiát. A cár a fegyverek erejében bízva akart a forradalommal leszámlálni és egyben végezni a burzsoa ellenzékekkel is. De a nép, a munkásoktól a lényel az élén, keresztülhúzta e terveket és számítgatásokat.

A parképítők terve:

Virágos Szeged

Szegeden több mint 600 ezer négyzetméter park van, s bár jelentős része füves terület, illetve játszótér, mégis 50 ezer négyzetmétert borítanak virágok. Idén újabb parkok születtek a Városgazdálkodási Vállalat munkája nyomán. Ugyan kevésbé terjedelmű területek virágos, mint tavaly, mert figyelembe veszik, hogy sok helyen a városrendezés és az utépitések miatt most nem érdemes parkosítani.

Mintegy 3 millió 178 ezer forint értékű új park színesíti 1967-ben Szegedet. A Bécsi körúton 791 ezer forint értékű munkát végeznek a parképítők, a Somogyi utcában 124 ezer forintos költséggel varázsolnak hangulatos pihenőhelyet. Az utcák fásítására 127 ezer forintot fordítanak, a Petőfi Sándor sugárút virágosítására pedig 231 ezret. Új park épül a Patyolat üzem és az AGROKER-telep udvarán is. Az I. kerületi tanács 872 ezer forintot költ parkosításra, a II. kerület a gedőli pihenőpark további építésére 500 ezer forintot.

Ha nem is közvetlenül parképítési munka az UTC-pálya áthelyezése, mégis nagy részt vállal belőle a Városgazdálkodási Vállalat. Ebben az évben elkészítik az új sporttelep gyepszőnyegét, s jövőre már ezen mérkőzhetnek a csapatok. A költözéssel kapcsolatban 1 millió 800 ezer forint értékű munkát végeznek 1967-ben.

Értesítjük Kedves Vendégeinket, hogy a

Kiskőrössi Halászesárdában

február 18, 19, 20-án a

jugoszlávai horgosi

HALÁSZCSÁRDA zenekara

vendégszerepel.

Fel szolgálunk speciális szerb ételeket, melyeket a horgosi csárda szakácsa készít.

X. S. 26919

PILLANTÁS az elvégzett munkára

Lakásépítés
Egészségügy
Vendéglátás

Ha pontosan, leltárszerűen felsorolnánk a második öt-éves tervben Szegeden épült lakóházakat, óvodákat, egészségügyi intézményeket, vendéglátóhelyeket, s mindezeket még néhány sorban be is mutatnánk az olvasónak, több újságoldalt igényelne az ismertetés. Ezért csupán a legjellemzőbb tények felelevenítésére szorítkozunk, hogy a szegedi dolgozók lássák: a város vezetősége jól gazdálkodik az állam bevételeiből rendelkezésre bocsátott összegeket.

Egy fejjel nőtt a város

„Szeged megnőtt egy fejjel” — állapítják meg azok, akik jól szénéznek a városban. Ez persze nemcsak az emeletépítésekre vonatkozik, hanem az általános gyarapodásra, a lakosság életkörülményeire is. A korábbi évekhez hasonlítva a második öt éves tervben meggyorsult a lakóházépítés, s ebben jelentős szerepet vállalt az anyagilag mind határozottabban boldoguló lakosság is. 1961—1965-ben összesen 3440 új lakást építettek a városban.

A második öt éves terv szülte az Odesszáról, Szeged szovjet testvérvárosáról elnevezett lakótelep. Az általában terebélyesedő negyed mintegy 900 lakásába már beköltöztek a családok. Gépkocsival, sőt gyalog is elég hamar bejárható még ez a hangulatos, ötletesen tervezett „hídontúli” település, az ide vetődő turisták mégis elismeréssel szólnak róla. A három tucatnyi színes vakolású 3—4 emeletes házkockákra és téglalapokra különösen jó kilátás nyí-

lik az újszegedi állomás töltéséről, mert a szem innen befogja az egész komplexumot. A költözködés előtt álló Ládagvár még elöntja ugyan a panorámát, de a későbbi évek során annak a helyére is lakóházak kerülnek majd. Odesszán kívül egyelőre csak az Oskola utcának és környékének rendezése során született 217 lakás a legmegkapóbb színfolt Szegeden, a többi ház ugyanis a város különböző pontjain, egykori üres telkeken, vagy alacsony, rozoga viskók helyén található. Már állnak a falai a Bécsi körúti lakótelep házainak is.

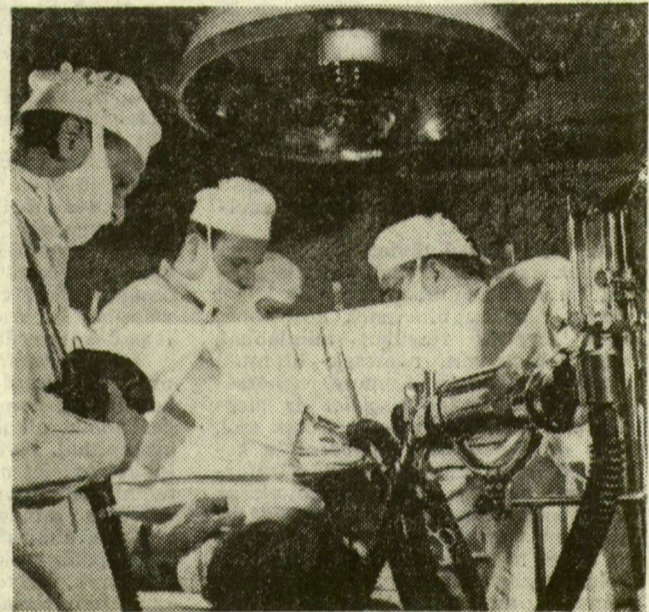
A szülők öröme

Amennyire a rendelkezésre álló pénzből futotta, Szegeden a dolgozó anyák gondjain is igyekeztek enyhíteni. A régebbi óvodák felújítására közel 4 millió forintot költöttek. Új óvoda várja az Odessa-negyed apró polgárait. A Marx téren, Ságvári telepen, Tarjántelegen — a környékbeli szülők szinte öröme — ugyanez a helyzet. A második öt éves terv adta óvodákban több mint 400 gyermek töltheti a napot gondos felügyelettel. Befejeződött a Csillag téri bölcsőde építése is.

Azt szokták mondani, hogy az egészség mindennél fontosabb. A város vezetősége készüléssel zsebbe nyúl a gyógyítás továbbfejlesztéséért, illetve a betegségek megelőzése érdekében. A költségek 14 millió forintot emésztettek fel, de soha rosszabb helyre ne adjunk ki ennyi pénzt! Öt év alatt tíz új gyermekszakorvos áll munkába; felújították az újszegedi gyermekkorházat; meg-

Dolgozó anyák gyermekei a napköziben

(Somogyiné felvétele)

Operáció közben a sebészeti klinikán

kezde működését a Madách utcai körzeti orvosi rendelő és a jól felszerelt Kálvin téri szűrőállomás; korszerűsítették a 2-es számú kórhá-

70 millió sorsa

Csupán 1965-ben 300 ezer-nél is többen vendégeskedtek a városban, s bizonyos csúcsidőkben nem kis gondot okozott az ellátás és az elszállásolás. Pedig öt év alatt ezen a téren sem garaszkodtunk, hiszen 70 millió forintot költöttünk a bolti és vendéglátó hálózat bővítésére. Átépült a Tisza Szálló, ahol az ízléses belső kiképzés, a konyha és az ellátás a legkényesebb igényeket is kielégíti. Kár, hogy a szálló „rejtett szépségeiben”, a koncertteremben és a tükörteremben — befogadóképessége miatt — viszonylag kevesen gyönyörködhetnek. Megkezdte működését a hangulatos Szóke Tisza hajószálló és étterem, s hamarosan közkedvelt szórakozóhelyé vált. Az autós turisták közül sokan a szintén újdonságnak számító újszegedi kempinget keresik meg, hogy ott üssék fel sátorfájukat. Öt esztendő alatt mintegy 4300 négyzetméterrel bővült a vendéglők, éttermek és bisztrók alapterülete.

Új bölcsőde-kombinát

Idén tovább lépünk előre. 1967-ben több mint 61 millió forintot szándékozunk a lakásépítésre fordítani. A Kisteleki utcában óvoda és bölcsőde-kombinátot terveznek. A harmadik öt éves terv végére várható az új KŐJÁL-székház felépítése, ezenkívül több más egészségügyi intézmény felújítása. Fejlesztik a vendéglátóipart és az idegenforgalmat.

Erre is szavazunk március 19-én.

Családi séta az új lakótelepen

Német turisták az újszegedi kempingben